
سلسله‌ی بنیادهای تربیت اسلامی

اهدافِ تربیتِ اسلامی

مؤلف: دکتر ماجد عرسان گیلانی

مترجم: امین شکوری

گیلانی، ماجد عرسان، ۱۹۳۲-۲۰۱۵م. Kilani, Majid

اهداف التربیه الاسلامیه: درسه مقارنه بین اهداف التربیه الاسلامیه و اهداف التربویه المعاصره. فارسی
اهداف تربیت اسلامی / مؤلف ماجد عرسان گیلانی. مترجم امین شکوری.
تهران: نشر احسان، ۱۳۹۹. مشخصات ظاهری: ۳۷۶ ص: نمودار.
فروست: سلسله‌ی بنیادهای تربیت اسلامی.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۹-۶۷۳-۶

موضوع: اسلام و آموزش و پرورش، اسلام و آموزش و پرورش و پرورش -- جنبه‌های قرآنی
شناسه افزوده: شکوری، امین، Amin, Shakori, ۱۳۶۳-

رده بندی کنگره: BP۱۸/۲۳۰

رده بندی دیوبی: ۴۸۳۷/۲۹۷

شماره کتابشناسی ملی: ۷۲۸۱۶۹۵



تهران، خیابان انقلاب، روضه‌روی دانشگاه تهران، پاساژ فروزنده، شماره ۴۰۶.



www.nashrehsan.com

تلفن: ۶۶۹۵۴۴۰۴



اهداف تربیت اسلامی

مؤلف: دکتر ماجد عرسان گیلانی

مترجم: امین شکوری

ناشر: نشر احسان

چاپخانه: چاپ مهارت

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۹-۶۷۳-۶

فهرست مطالب

۱۳.....	مقدمه‌ی مترجم
۱۵.....	بخش اول
۱۵.....	مقدمه
۱۷.....	فصل اول
۱۷.....	نقش اهداف در پروسه‌ی تربیت
۲۴.....	ویژگی‌های اهداف تربیتی
۲۷.....	فصل دوم
۲۷.....	بحران تربیت نوین در حوزه‌ی اهداف تربیتی
۴۱.....	فصل سوم
۴۱.....	نیاز نظام‌ها و مؤسسات تربیتی در جهان عرب و اسلام به اهداف تربیت اسلامی
۵۱.....	بخش دوم
۵۱.....	تربیت فرد مسلمان یا انسان شایسته (صالح)

فصل چهارم ۵۳

معنای - عمل صالح - در تربیت اسلامی ۵۳

فصل پنجم ۶۳

تربیت کارکرد عقل (نیروهای عقلی) ۶۳

جزئیات این سه امر بنیادی ۶۶

اول: طبقه بندی و تعیین نیروهای عقلی ۶۶

دوم: روش تفکر سالم ۶۹

الف - گام‌های تفکر ۶۹

ب - انواع تفکر ۷۲

سوم: چگونگی رشد و توسعه نیروهای عقلانی و روش تفکر صحیح ۸۳

چهارم: تربیت توانایی‌های عقلی نوجوانان مؤسسات تربیت اسلامی در گذشته و در

دوره‌ی نوین ۸۸

پنجم: سبقت و برتری پژوهش در توانایی‌های عقلی در تربیت نوین ۹۳

فصل ششم ۹۵

تربیت فرد بر شیفتگی به مثل اعلا (الگوی والا) ۹۵

۱- معنای مثل اعلا ۹۵

۲- اهمیت و سطوح - مثل الأعلا - ۹۷

۳- تربیت اسلامی و مثل اعلا ۹۸

فصل هفتم ۱۰۵

رشد و توسعه‌ی تجربه‌های دینی، اجتماعی و هستی‌گرایانه انسان ۱۰۵

۱- معنا و اهمیت تجربه (خبرة) ۱۰۵

- ۲- تجربه‌های هستی‌گرایانه، اجتماعی و دینی ۱۱۰
- الف- تجربه‌های هستی‌گرایانه ۱۱۱
- ب- تجربه‌های اجتماعی ۱۱۲
- ج- تجربه‌های دینی ۱۱۵
- ۳- چهارچوب و حلقه‌های تجربه ۱۱۶
- ۴- تجربه‌های هستی و اجتماعی در مؤسسات تربیتی موجود در سرزمین‌های
عربی و اسلامی نوین ۱۱۷
- ۵- تجربه‌های تربیت نوین ۱۲۰

فصل هشتم ۱۲۳

- تربیت اراده انسان ۱۲۳
- ۱- معنا و فرایند اراده ۱۲۳
- ۲- سطوح اراده ۱۲۴
- ۳- رشد و پختگی اراده ۱۳۲
- ۴- سطح اراده و سطح - مثل اعلا - ۱۳۳
- ۵- فقدان و ضعف اراده ۱۳۶

فصل نهم ۱۴۳

- رشد توان تسخیری ۱۴۳
- ۱- معنای توان تسخیری ۱۴۳
- ۲- درجه‌ی توان تسخیری و چهارچوب تجربه‌ی شایسته ۱۴۵
- ۳- سطوح‌های توان تسخیری ۱۴۷
- ۴- اهمیت رشد و توسعه‌ی توانایی‌های تسخیری ۱۴۸

فصل دهم ۱۵۹

ضرورت توازن اراده‌ی قطعی و توان تسخیری در تربیت فرد ۱۵۹

فصل یازدهم ۱۶۳

مشکل تربیت فرد در اهداف تربیت نوین ۱۶۳

۱- در تنگنا انداختن مفهوم - عمل صالح - و محدود کردن آن در تولید مادی ۱۶۳

۲- کاهش سطح - مثل اعلا - به سطح - محافظت بر جسم انسان - ۱۶۸

۳- انحصار اراده در سطح تمایلات و شهوات ۱۷۶

۴- انحصار تجربه‌ها در هستی و اجتماعی منهای دینی و اخلاقی ۱۷۷

۵- انحصار توانایی‌ها، در توانایی‌های عقلی و جسمی منهای اخلاقی ۱۷۷

فصل دوازدهم ۱۷۹

بحران تربیت فرد در مؤسسات تربیتی موجود در سرزمین‌های عربی و اسلامی ۱۷۹

الف: نمونه‌های بحران در مؤسسات سنتی تربیتی اسلامی ۱۷۹

۱- کاهش مفهوم (عمل صالح) و انحصار آن در حوزه‌های عبادت و اخلاق

فردی ۱۸۰

۲- پیچیدگی الگوی (مثل اعلا) ۱۸۲

ب- نمونه‌های بحران در مؤسسات تربیتی نوین ۱۸۳

۱- انحصار مفهوم (عمل صالح) در توانایی‌ها و مهارت‌های مادی ۱۸۳

۲- پریشانی مفهوم (مثل اعلا) ۱۸۴

بخش سوم ۱۸۷

ساخت امت مسلمانان ۱۸۷

۱۹۱	فصل سیزدهم.....
۱۹۱	مفهوم و پیدایش امت
۱۹۱	۱- معنای امت
۱۹۸	۲- رویش پدیده‌ی (امت)
۲۱۱	فصل چهاردهم.....
۲۱۱	اهمیت ایجاد امت مسلمان
۲۱۳	نمودهای اهمیت ایجاد امت مسلمان
۲۲۱	فصل پانزدهم.....
۲۲۱	شاخصه‌ها و روابط امت اسلامی
۲۲۳	بازشکافت معادله امت (معادله بیان شده)
۲۲۳	۱- مؤمنان و پیوند ایمان
۲۲۶	۲- رابطه‌ی هجرت و هجرت‌گاه
۲۳۱	۳- رابطه رسالت و جهاد
۲۳۵	اهمیت رسالت در حیات امت
۲۴۰	ارتباط جهاد با رسالت
۲۴۴	۴- پناه‌گاه قوی و محکم (رباط الإیواء)
۲۵۴	۵- رابطه‌ی یاری و نصرت
۲۶۸	۶- ولایت شاخصه‌ای برای کارایی روابط و اصول امت
۲۷۹	۷- نقش تربیت در کارایی شاخصه‌ها و روابط امت
۲۸۳	فصل شانزدهم.....
۲۸۳	روابط امت مسلمان و داده‌های علم نوین

- فصل هفدهم ۲۹۷
- ناتوانی و مرگ امت ۲۹۷
- فصل هیجدهم ۳۰۹
- مشکل تناقض میان - آماده‌سازی فرد - و - ایجاد امت - در اهداف تربیت نوین .. ۳۰۹
- الف: صاحب‌نظران منتقد - نظریه‌ی تناقض میان اهداف ۳۱۴
- ب: یاران نظریه توطئه طبقاتی در تربیت ۳۱۸
- بخش چهارم ۳۲۷
- توسعه ایمان به وحدت بشریت و تکامل میان انسان‌ها ۳۲۷
- فصل نوزدهم ۳۲۹
- ضرورت وحدت انسانی بسان هدفی از اهداف تربیت معاصر ۳۲۹
- فصل بیستم ۳۳۵
- وحدت انسانی و مفاهیم تربیت بین‌المللی معاصر ۳۳۵
- الف: رویکرد اول، مدرسه آرمان‌گرایی Idealistic ۳۳۵
- ب: رویکرد دوم؛ مدرسه‌ی رئالیسم (واقع‌گرایی) Realistic ۳۴۷
- فصل بیست و یکم ۳۵۳
- تربیت اسلامی و وحدت نژاد انسانی ۳۵۳
- ۱- اصول اعتقادی و اجتماعی برای وحدت نژاد انسان ۳۵۳
- ۲- شیوه‌ها و ابزارهای عملی برای تحقق وحدت انسانی ۳۵۹
- جزئیات این سه امر ۳۵۹

مقدمه‌ی مترجم

خداوند مهربان مهرورز را شکرگزارم که توفیق ترجمه‌ی این اثر وزین تربیتی را به اینجانب ارزانی فرمود. عاجزانه از ذات پاک اقدسش می‌خواهم این کار را از ما بپذیرد و برای خوانندگان و خوانندگان سودمند گرداند. بی‌شک تربیت اسلامی از بنیادی‌ترین بخش‌های دین است، به گونه‌ای که بیار به آن در اولویت و اهمیت زیادی قرار دارد، فهم تربیت اسلامی بخصوص اهداف تربیتی، لازمه‌ی ساختن بینش انسان صالح و مصلح به شمار می‌آید. کتاب گرانبهای - اهداف تربیت اسلامی - اثر وزین دکتر ماجد عرسان کیلانی طرحی نوین و سازوار با دوره‌ی معاصر حیات بشریت است، به گونه‌ای که کتاب دربردارنده‌ی نظریه‌ی نویسنده نسبت به اهداف تربیت اسلامی از دیدگاه قرآن است. کتاب - اهداف تربیت اسلامی - در چهار بخش بیست و دو فصلی به تألیف درآمده است: بخش اول کتاب اهداف تربیت اسلامی نقش اهداف و بحران تربیت نوین و عدم شفافیت اهداف در مؤسسات اسلامی، بخش دوم، تربیت انسان مسلمان یا انسان صالح، بخش سوم

ایجاد امت مسلمان و بخش چهارم ایمان به وحدت انسانی و تکامل میان انسان‌ها را در بر گرفته است.

در پایان لازم می‌دانم از استادان و دوستان و تمامی کسانی که در مهیا شدن این اثر وزین مرایاری داده‌اند، نهایت سپاس و تشکر را داشته باشم، همچنین از مدیریت نشر احسان - مشوق اینجانب در ترجمه‌ی این اثر وزین - نهایت سپاس و قدردانی را دارم.

امین شکوری

زمستان ۹۷

www.ketab.ir